

НАЦІОНАЛЬНЕ АГЕНТСТВО УКРАЇНИ З ПИТАНЬ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ
УНІВЕРСИТЕТ ДЕРЖАВНОЇ ФІСКАЛЬНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ЦЕНТР ІННОВАЦІЙНИХ ОСВІТНІХ
ТЕХНОЛОГІЙ ТА РЕГІОНАЛЬНОГО НАВЧАННЯ

ПОГОДЖЕНО:

Голова Національного агентства
України з питань державної служби

_____ К.О. Ващенко

“ _____ ” _____ 2019 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Ректор Університету державної
фіскальної служби України

_____ П.В. ПАШКО

“ _____ ” _____ 2019 р.

КОРОТКОСТРОКОВА ПРОГРАМА

підвищення кваліфікації державних службовців
та посадових осіб місцевого самоврядування
з питань запобігання корупції на тему:

«ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ»

Ірпінь – 2019

Короткострокова програма підвищення кваліфікації державних службовців і посадових осіб місцевого самоврядування з питань запобігання корупції на тему: «Запобігання корупції». Ірпінь: УДФСУ, 2019. 19 с.

Автори: В.В. Топчій, д.ю.н., проф., директор ННІ права;
Г.В. Дідківська, к.ю.н., проф., завідувач кафедри кримінального права та кримінології;
М.В. Гусятинський, к.т.н., проф., завідувач кафедри менеджменту;
Т.М. Супрун, к.ю.н., доц. кафедри кримінального права та кримінології.

Програму розглянуто та схвалено кафедрою кримінального права та кримінології. Протокол № 10/1 від 15.05.2019.

Програму розглянуто та схвалено кафедрою менеджменту. Протокол № 14 від 21.05.2019.

Рекомендовано до впровадження:

Директор Навчально-наукового центру
інноваційних освітніх технологій
та регіонального навчання

О.Ю. КАЙДАШ

Реєстраційний № _____

I. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Актуальність і значення навчання. Одним із завдань української держави є мінімізація рівня корупційної злочинності, що є важливим чинником соціально-економічної оптимізації України та однією з умов її вступу до Європейського Союзу. За результатами спільної зустрічі експертної місії Ради Європи з українськими фахівцями з питань антикорупційної політики було створено план антикорупційних реформ, які б ураховували специфіку й стан корупції в державі, насамперед її проникнення в усі сфери суспільного життя та єдність політичної влади і бізнесу.

Індекси сприйняття корупції, розраховані фахівцями Transparency International, показують, що впродовж останнього десятиріччя рівень корупції в Україні є доволі високим. Найбільш корумпованими українці називають саме ті інституції, на які покладені обов'язки запобігання та протидії корупції. Серед них: суди (66%), правоохоронні органи (64%), державна служба (56%), сфера охорони здоров'я (54%), Парламент (53%), політичні партії (45%), ЗМІ (22%), громадські організації (20%). У всесвітньому рейтингу сприйняття корупції Україна посідає 130 місце із 168 позицій. Відтак набуття державними службовцями й посадовими особами місцевого самоврядування знань щодо запобігання й протидії корупції має вагомим значення для подальшого поступу країни.

Нормативно-правове забезпечення організації, змісту і технології навчання:

- Конституція України;
- Закон України «Про державну службу»;
- Закон України «Про місцеві адміністрації»;
- Закон України «Про місцеве самоврядування»;
- Закон України «Про службу в органах місцевого самоврядування»;
- Закон України «Про освіту»;

- Закону України «Про вищу освіту»;
- Закон України «Про запобігання корупції»;
- Закон України «Про інформацію» від 02.10.1992.;
- Кримінальний кодекс України від 12 серпня 2015 р.;
- Кримінально-процесуальний кодекс України від 16.08.2015.;
- Постанова Кабінету Міністрів України № 106 від 6.02.2019;
- Наказ Національного агентства України з питань державної служби № 49 від 4.11.2011;
- Наказ Національного агентства України з питань державної служби № 65 від 30.03.2015;
- Наказ Національного агентства України з питань державної служби № 86 від 19.04.2017.

Загальна характеристика цільової групи.

Програма розрахована на підвищення кваліфікації державних службовців, голів місцевих державних адміністрацій, їх перших заступників та заступників, посадових осіб місцевого самоврядування.

Навчальні цілі та завдання.

Метою навчання є формування у слухачів науково обґрунтованих знань про антикорупційні закони, антикорупційну стратегію держави, про відповідальність за вчинення корупційних злочинів, а також тенденції розвитку антикорупційного законодавства України й інших держав, ролі права в реалізації соціально-економічних та професійно-психологічних перетворень у суспільстві, про заходи правової боротьби із корупцією.

Основними *завданнями* вивчення курсу «Запобігання корупції» є:

- систематизоване освоєння слухачами правильного орієнтування в діючому антикорупційному законодавстві України та законодавчого визначення основних понять у сфері протидії й запобігання корупції;
- ознайомлення слухачів із спеціально уповноваженими суб'єктами у сфері протидії корупції;
- сприяння вихованню у слухачів поважного ставлення до закону як

важливого засобу захисту людини, її прав, свобод і законних інтересів, інтересів суспільства й держави від злочинних посягань;

- розкриття зв'язків антикорупційного законодавства України з антикорупційним інструментом міжнародного права.

Об'єктом вивчення є правовідносини у сфері запобігання корупції.

Предметом вивчення є антикорупційне законодавство України.

Загальна характеристика змісту навчального матеріалу, принципи його добору.

Під час підвищення кваліфікації передбачається поглибити розуміння слухачами стратегії антикорупційної діяльності України за умов інтеграції вітчизняної економіки до ЄС з метою використання набутих теоретичних знань у практичній роботі в органах державної влади та місцевого самоврядування.

Очікувані результати навчання, їх вплив на професійну компетентність слухачів та ефективність виконання ними посадових завдань.

У результаті вивчення дисципліни слухачі

знатимуть:

– основні положення кримінально-правової характеристики корупційних злочинів та законодавства щодо запобігання і протидії корупції в Україні;

– поняття «суб'єкти корупційних правопорушень (злочинів)»;

– зміст організаційно-правового забезпечення запобігання корупції у сфері публічного права;

– значення взаємодії правоохоронних органів з органами державної влади при запобіганні корупції;

– антикорупційний інструмент міжнародного права та його вплив на протидію та запобігання корупції в Україні;

вмітнуть:

–визначати сутність, місце та роль антикорупційної політики, а також класифікувати її співвідношення та інтеграційний зв'язок з іншими видами антикримінальної політики держави;

–правильно застосовувати отримані теоретичні та методичні знання під час вирішення конкретних ситуаційних задач; набути навички самостійного комплексного аналізу окремих складів корупційних злочинів;

–формулювати напрями внутрішньої й зовнішньої взаємодії та міжнародного співробітництва сфері реалізації функцій антикорупційної політики держави;

–застосовувати методики розробки прогнозу антикорупційної кримінологічної ситуації на макросоціальному, мікросоціальному та індивідуальному рівнях;

–розробляти та реалізовувати державні програми й плани заходів запобігання та протидії корупційній злочинності відповідно до вимог і напрямів антикорупційної політики держави.

Добір видів навчальних занять і застосування методів навчання зумовлено нормативно-правовим забезпеченням організації навчання, специфікою цільової аудиторії, метою, завданнями, змістом і структурою навчального матеріалу, обсягами часу, відведеного на його засвоєння, новітніми методиками навчання. З урахуванням цього передбачено використання методів: лекції, проблемної бесіди, експрес-опитування, тестування, презентації із застосуванням мультимедійних технологій.

Форми організації, засоби та види навчальної роботи слухачів для опрацювання змісту короткострокової програми «Запобігання корупції».

До форм навчання належать: колективні аудиторні заняття – лекції, семінарські заняття тощо, а також індивідуальні заняття – самостійна робота слухачів, яка передбачає самостійне (індивідуальне) опанування ними окремими теоретичними питаннями курсу шляхом опрацювання рекомендованих джерел у позааудиторний час. Аудиторні заняття (вступна

лекція, семінарське заняття, тематична дискусія, тренінг, колоквиум, тестування) проводяться із використанням традиційних та інтерактивних і тестових форм роботи, технічних засобів навчання.

Обсяг часу на реалізацію програми, рекомендації щодо його розподілу на проведення навчальних занять, самостійної навчальної роботи слухачів і контрольних заходів, із зазначенням кількості кредитів ЄКТС.

Тривалість підвищення кваліфікації за короткостроковою програмою становить 12 годин (0,4 кредита ЄКТС), з яких 8 годин аудиторних (0,27 кредита ЄКТС) та 4 години самостійної роботи (0,13 кредита ЄКТС) слухачів.

Концептуальні підходи щодо організації контролю за результатами навчання.

Для закріплення знань і набуття практичних умінь слухачів передбачено такі форми контролю знань:

- *поточний* контроль: виконання індивідуальних робіт у межах програми / тем;
- *підсумковий* контроль: залік у формі письмового тестування.

II. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Шифри модулів, тем	Назви складових програми, модулів, тем	Загальна кількість годин/кредитів ЄКТС	Розподіл часу на аудиторні заняття і самостійну роботу	
			аудиторні заняття години/кредити ЄКТС	самостійна робота години/кредити ЄКТС
Т. 1	Законодавство України щодо запобігання і протидії корупції.	2 / 0,065	-	2 / 0,065
Т. 2	Правова характеристика корупційних і пов'язаних із корупцією правопорушень за сферами прояву	2 / 0,065	2 / 0,065	-
Т. 3	Суб'єкти корупційних правопорушень (злочинів). Відповідальність за корупційні правопорушення. Порядок проведення службового розслідування	2 / 0,65	2 / 0,065	-
Т. 4	Зарубіжний досвід антикорупційного законодавства. Адаптація законодавства України до міжнародних стандартів запобігання корупції	4 / 0,13	2 / 0,065	2 / 0,065
	Підсумкове тестування	2 / 0,065	2 / 0,065	-
	Всього годин за програмою	12 / 0,4	8 / 0,27	4 / 0,13

III. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ

ТЕМА 1: *Законодавство України* *щодо запобігання і протидії корупції*

Теоретична складова. Антикорупційне законодавство України. Антикорупційна стратегія України. Мета антикорупційної політики в Україні. Загальнодержавні та регіональні програми та плани запобігання і протидії корупції. Контроль і нагляд за виконанням законів у сфері запобігання і протидії корупції.

САМОСТІЙНА РОБОТА СЛУХАЧІВ:

1. Причини поширення корупції в Україні. Розвиток антикорупційного законодавства за часів незалежності України. Антикорупційна стратегія України. Мета антикорупційної політики в Україні.
2. Загальнодержавні та регіональні програми і плани запобігання й протидії корупції.
3. Контроль і нагляд за виконанням законів у сфері запобігання і протидії корупції.

Рекомендовані джерела: основні [2, 3, 4, 5, 6, 8, 10, 19, 25]; допоміжні [6,7, 8, 9, 13, 18, 25, 26, 35, 47,48, 56, 65, 95, 99, 125, 127]; інформаційні ресурси [1, 2, 3, 6, 7, 12, 13, 15, 16]; іноземні видання [3, 6, 7, 9,].

ТЕМА 2. *Правова характеристика корупційних і* *пов'язаних із корупцією правопорушень за сферами прояву*

Теоретична складова. Поняття та сутність корупції. Зміст корупції. Правове значення поняття корупція. Генеза корупції. Основні моделі розвитку корупції. Детермінанти та форми корупційний діянь. Форми прояву корупції. Типологія злочинної корупції. Корупційні злочини у сфері службової діяльності.

Практична складова. Види корупційних злочинів у сфері службової діяльності. Корупційні злочини у сфері господарської діяльності. Причини зростання злочинів у сфері банківського кредитування. Пріоритетні напрями перетворення банківської системи. Корупційні злочини у діяльності правоохоронних органів. Корупційні злочини у політичній сфері.

Ключові терміни й поняття. *Детермінація* – об'єктивно існуюча обумовленість фактів, явищ і процесів кожне із яких не виникає саме по собі, поза оточуючим середовищем, а, навпаки, пов'язане з ним, породжується конкретними факторами та обставинами. *Запобігання злочинності* – сукупність (система) взаємопов'язаних загальносоціальних й спеціально-кримінологічних заходів, спрямованих на виявлення, усунення чи нейтралізацію причин злочинів та умов, що сприяють їх вчиненню. *Злочинність* – соціальне, історично мінливе, відносно масове, стійке, структурне, само детермінуюче, іррегулярне явище, що являє собою сукупність злочинів, вчинених на певній території за відповідний проміжок часу і характеризується кількісними та якісними показниками. *Кримінологія* – (від латинського “сгімен” – злочин та грецького “logos” – знання) комплексна наука, яка вивчає злочинність як соціальне явище, особу злочинця, причини та умови злочинності, шляхи і засоби її запобігання. *Особа злочинця* - в кримінології являє собою сукупність соціально-демографічних, психофізіологічних, кримінально-правових, соціально-рольових і моральних якостей особи, що вчинила діяння, яке визначене особливою частиною чинного КК України як злочин.

Причини та умови злочинності – сукупність факторів, які безпосередньо зумовлюють злочинний наслідок (причини), або які безпосередньо не зумовлюють наслідок, але сприяють (полегшують) настанню суспільно небезпечних наслідків.

Тема 3: *Суб'єкти корупційних правопорушень.*

Відповідальність за корупційні правопорушення. Порядок проведення службового розслідування

Теоретична складова. Суб'єкти відповідальності за корупційні правопорушення (злочини). Порядок проведення службового розслідування щодо осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування. Акт службового розслідування. Порядок проведення фінансового контролю. Правообмеження та заборони для осіб, на яких поширюється антикорупційне законодавство. Обмеження щодо використання службових повноважень чи свого становища. Обмеження щодо одержання подарунків. Обмеження щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності. Обмеження після припинення діяльності, пов'язаної з виконанням функцій держави, місцевого самоврядування. Загальні положення про спеціально уповноважених суб'єктів у сфері протидії корупції. Співпраця держави і громадянського суспільства з метою зниження рівня корупції. Спеціальні підрозділи запобігання корупції в державах Європейського Союзу. Види, форми взаємодії суб'єктів у сфері запобігання та протидії корупції.

Практична складова. Роль громадськості у заходах щодо запобігання та протидії корупції. Загальна характеристика та види юридичної відповідальності за вчинення корупційних та пов'язаних з корупцією правопорушень. Види юридичної відповідальності. Єдиний державний реєстр осіб, які вчинили корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення. Кримінальна відповідальність. Адміністративна відповідальність. Цивільно-правова відповідальність. Дисциплінарна відповідальність. Допоміжні інструменти протидії корупції. Спеціальна перевірка. Антикорупційна експертиза. Конфлікт інтересів. Прозорість інформації в діяльності службових осіб. Правила етичної поведінки та запобігання корупції державних службовців і посадових осіб місцевого самоврядування

Ключові терміни й поняття. *Політика (politics)* – сфера взаємовідносин різних соціальних груп та індивідів у межах використання інститутів публічної влади задля реалізації своїх суспільно значущих інтересів і потреб. Політику в цьому розумінні вивчають і аналізують переважно політичні аналітики. *Політика (policy)* – план дій, або напрям дій, прийнятий і дотримуваний владою, керівником, політичною партією та ін. Саме в такому контексті розуміється термін державна політика загалом чи її відповідний напрям: зовнішня, внутрішня, економічна, соціальна, культурна тощо. *Державна політика* – відносно стабільна, організована й цілеспрямована діяльність/бездіяльність державних інституцій, здійснювана ними безпосередньо чи опосередковано щодо певної проблеми або сукупності проблем, яка впливає на життя суспільства. *Антикорупційна політика* – заснована на ідеї гуманізму та принципі верховенства права стратегічна складова внутрішньої антикримінальної політики держави, владна дефініція яка полягає у формуванні ключових доктринальних засад у сфері запобігання й протидії корупційній злочинності та її практична реалізація в системі органів і установ антикримінальної юстиції¹ у відповідності з положеннями кримінально-правової, кримінально-процесуальної та кримінально-виконавчої політики та законодавства України. *Кримінально-правова політика* – системоутворюючий елемент (складова) правової політики у сфері боротьби із злочинністю, яка розробляє стратегію і тактику, формулює основні задачі, принципи, напрями і цілі кримінально-правової дії на

злочинність, засоби їх досягнення і виражається в нормах кримінального закону, практиці їх застосування, актах офіційного тлумачення кримінально-правових норм та постановах Пленуму Вищого Спеціалізованого Суду в кримінальних і цивільних справах. *Кримінально–виконавча політика* – самостійна галузь державно-правової діяльності уповноважених на те суб'єктів соціального управління щодо визначення обов'язкових до виконання керівних ідей, принципів, доктринальних положень, установок, вимог, цілей та завдань у сфері забезпечення ре соціалізації осіб, які відбувають покарання, котрі відповідали б законам та закономірностям соціалізації особистості, збалансовано забезпечували задоволення законних прав та інтересів громадянина, суспільства і держави. *Антикриміногенна політика* – один із аспектів політики держави, що включає розроблення і здійснення комплексу економічних, політичних, ідеологічних, культурних, правових, адміністративних, організаційних та інших заходів, спрямованих на нейтралізацію, блокування та усунення криміногенних факторів, виявлення та припинення злочинів, притягнення осіб винних у їх вчиненні до відповідальності. *Кримінологічна експертиза* (від лат. *expertiri* – пробувати, випробувати) – процес щодо виявлення, фіксації та оцінки кримінологічно значущих факторів, виникнення, зміни та закономірності яких пов'язані з об'єктом дослідження, а також розроблення рекомендацій щодо їх недопущення чи стимулювання. *Кримінологічна ситуація* – стан злочинності, що склався на певній території (населеному пункті, регіоні, державі) за певний період часу (добу, декаду, місяць, квартал та ін.) у результаті дії різноманітних причин та умов політичного, економічного, ідеологічного, правового, соціально-демографічного та іншого характеру, що визначають її зміст та особливості, а також інформаційне забезпечення та заходи запобігання цим явищем, тобто результат взаємодії криміногенних (тих, що активізують) та анти криміногенних (тих, що нейтралізують) соціальних чинників. *Кримінологічна прогностика* – складовий елемент кримінологічної політики держави, що визначає методику й принципи прогнозування злочинності, окремих її видів, а також заходів запобігання злочинності.

Рекомендовані джерела: основні [1,4,7,8,9,12,17,19,25,26]; допоміжні [6,7,9,23,26,47,56,67,88,99,109]; інформаційні ресурси [3,7,9,10,13,16]; іноземні видання [1,2,3,5,7].

Тема 4: Зарубіжний досвід антикорупційного законодавства. Адаптація українського законодавства до міжнародних стандартів запобігання корупції

Теоретична складова. Міжнародні стандарти та співробітництво у сфері запобігання й протидії корупції в протидії корупції. Зарубіжний досвід боротьби з корупцією (Ізраїль, Великобританія, Сінгапур, Німеччина, Японія, Грузія, США). Особливості протидії корупції в країнах ЄС. Спеціалізовані органи протидії корупції зарубіжних країн.

Практична складова. Адаптація українського законодавства до міжнародних стандартів запобігання корупції.

САМОСТІЙНА РОБОТА СЛУХАЧІВ:

1. Міжнародні стандарти та співробітництво у сфері запобігання та протидії корупції. Види міжнародного співробітництва в боротьбі з корупцією.
2. Зарубіжний досвід протидії корупційним правопорушенням (Ізраїль, Великобританія, Сінгапур, Німеччина, Японія, Грузія, США).
3. Особливості протидії корупції в країнах ЄС.
4. Адаптація українського законодавства України до міжнародних стандартів запобігання корупції.

Рекомендовані джерела: основні [1,7,9,12,19,25]; допоміжні [6,7,9,26,47,56,99]; інформаційні ресурси [3,7,9,10,13]; іноземні видання [2,3,5,7].

IV. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР (із змінами, внесеними згідно із Законом № 742-VII від 21.02.2014) URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA96-%D0%B2%D1%80>
2. Кримінальний кодекс України від 12 серпня 2015 р. підстава 629-19 (із змінами, внесеними згідно із Законом № 629-VIII від 16.07.2015) URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>
3. Кримінальний процесуальний кодекс України від 16.08.2015, підстава 613-19 (із змінами, внесеними згідно із Законом № 629-VIII від 16.07.2015) URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>
4. Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014. – відомості Верховної Ради України № 1700-VII URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1700-18>.
5. Про інформацію: Закон України від 02.10.1992 № 2657-XII (із змінами, внесеними згідно із Законом N 317-VIII (317-19) від 09.04.2015) // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>
6. Про запобігання корупції : Закон України від 14.10.2014 № 1700-VII (із змінами, внесеними згідно із Законом № 1022-VIII від 15.03.2016) // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>
7. Романюк Б. В. Ефективна політика держави у сфері протидії організованій злочинності і корупції – політика зміцнення національної безпеки України / Б. В. Романюк // Боротьба з організованою злочинністю і корупцією (теорія і практика) : наук.-практ. журнал. 2010. № 23. С. 3–8.
8. Питання посилення боротьби з корупцією та іншими злочинами в сфері економіки : Указ Президента України від 27 серпня 1994 р. № 484 URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=484%2F94>
9. Про заходи щодо активізації боротьби з корупцією і організованою злочинністю : Розпорядження Президента України від 10 лютого 1995 р. № 35/95-рп URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main>
10. Про підготовку пропозицій щодо забезпечення гласності та відкритості діяльності органів державної влади : Указ Президента України від 17 травня 2001 р. № 325 // Урядовий кур'єр. 2001. № 88.
11. Про додаткові заходи щодо забезпечення відкритості у діяльності органів державної влади : Указ Президента України від 01 серпня 2002 р. № 683 // Офіційний вісник України. 2002. № 31. Ст. 192.
12. Про невідкладні додаткові заходи щодо посилення боротьби з організованою злочинністю і корупцією : Указ Президента України від 06 лютого 2003 р. № 84 URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main>.
13. Про затвердження плану заходів щодо створення та забезпечення функціонування системи державного фінансового контролю за декларуванням та витрачанням доходів особами, які претендують на зайняття посад державних службовців, та особами, уповноваженими на виконання функцій держави, посилення боротьби з приховуванням доходів від оподаткування та корупцією : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 02 червня 2003 р. № 323-р URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=323-2003-%F0>.
14. Про систему заходів щодо усунення причин та умов, які сприяють злочинним проявам і корупції : Указ Президента України від 09 лютого 2004 р. № 175 (із змінами, внесеними згідно з Указом Президента України № 266 від 03 березня 2004 р.) [URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main>.
15. Про першочергові заходи щодо детінізації економіки та протидії корупції : Указ Президента України від 18 листопада 2005 р. № 1615 URL: zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.
16. Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти корупції : Міжнародний документ від 31 жовтня 2003 р. (ратифікована із заявами Законом України від 18 жовтня 2006 р. № 251-V) // Відомості Верховної Ради України. 2007. № 49. Ст. 2048.
17. Питання запобігання та виявлення корупції : постанова Кабінету Міністрів України 4 грудня 2013 р. № 949 URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/706-2013-п>.
18. Про засади державної антикорупційної політики в Україні (Антикорупційна стратегія) на 2014-2017 роки : Закон України від 14 жовтня 2014 р. № 1699-VII URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1699-18>.
19. Про утворення Національного агентства з питань запобігання корупції : постанова Кабінету Міністрів України від 18 березня 2015 р. № 118 URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/118-2015-п>.
20. Про Національне антикорупційне бюро України : Закон України від 14 жовтня 2014 року № 1698-VII URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1698-18>.
21. Про утворення Національного антикорупційного бюро України : указ Президента України від 16 квітня 2015 року № 217/2015 URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/217/2015>.
22. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення діяльності

Національного антикорупційного бюро України та Національного агентства з питань запобігання корупції : Закон України від 12 лютого 2015 р. № 198-VIII URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/198-19/paran164#n164>.

23. Про прокуратуру : Закон України 14 жовтня 2014 р. № 1697-VII // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1697-18/pag>

24. Про затвердження Положення про Національну поліцію : постанова Кабінету Міністрів України від 28 жовтня 2015 р. № 877 URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/877-2015-п>.

25. Про утворення територіального органу Національної поліції : постанова Кабінету Міністрів України від 13 жовтня 2015 р. № 830 URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/830-2015-%D0%BF>.

26. Департамент захисту економіки Національної поліції України : офіційний сайт Національної поліції України URL: <http://www.npu.gov.ua/uk/publish/article/1813727>.

27. Міжрегіональні територіальні органи: офіційний сайт Національної поліції України URL: <http://www.npu.gov.ua/uk/publish/article/1855846>.

28. Теоретико-правові засади протидії корупції / Дейнека В. Ф., Кармаліта М. В., Розум О. М., Шавло І. А., Шкуренко Н. Г.); науково-аналітична доповідь. Ірпінь : НДІ фінансового права, 2014.

Допоміжна:

1. Адміністративна (поліцейська) діяльність органів внутрішніх справ (Загальна частина): Підручник // Авт. кол.: Ю.І. Римаренко, Є.М. Моїсєєв, В.І. Олефір та ін. К., 2008.

2. Антикорупційні обмеження: використання службових повноважень чи службового становища URL: <http://karlivka.just.gov.ua/uploads/2015-10/vistup-antikor-obmezhennja.doc>.

3. Антонян Ю.М.. Кримінологія. Вибрані лекції. М.:«Логос», 2004. 448с.

4. Аристотель. Політика URL: <http://pstgu.ru/download/1180512155.aristotel.pdf>.

5. Бабенко К. А., Лазаренко С. Ж. Упорядкування правових та моральних норм в суспільстві як умова запобігання та протидії корупції // Інвестиції: практика та досвід. 2015. № 5. С. 92-95.

6. Бабенко К. А. Організаційно-правові аспекти протидії корупційним діянням / К. А. Бабенко, С. Ж. Лазаренко. // Інвестиції: практика та досвід. 2015. С. 109-113.

7. Балусев Б. В. Україні прижилася «традиційна» модель корупції [Електронний ресурс] / Б. В. Балусев // Коментарі. Львівський портал. URL: <http://portal.lviv.ua/article/2012/09/21/000302.html>.

8. Банчук О. Запобігання і протидія корупції в органах місцевого самоврядування. Практичний посібник / [Банчук Олександр]; Швейцарсько-український проект «Підтримка децентралізації в Україні – DESPRO». К. : ТОВ «Софія-А». 2012. 88 с.

9. Битяк Ю.П. Адміністративне право України: Підручник / Ю.П. Битяк. К.: Юрінком Інтер, 2005. URL: http://www.ebk.net.ua/Book/law/bityak_admpu/part2/217.htm.

10. Битяк Ю.П. Адміністративне право України: Підручник / Ю.П. Битяк, В.М. Гаращук, О.В. Дьяченко та ін.; За ред. Ю.П. Битяка. К., 2006., 132 с.

11. Бирюков П. Н. Международное право / П. Н. Бирюков. М.: Юристъ, 1998. 258 с.

12. Бусол О. Ю. Прозорість інформації як чинник запобігання корупції у державному секторі України / О. Ю. Бусол // Боротьба з організованою злочинністю і корупцією (теорія і практика) : наук.-практ. журнал. 2007. № 17. С. 145–155.

13. Бусол О. Ю. Протидія корупційній злочинності в Україні у сучасний період : [монографія] / О. Ю. Бусол К. : Ін Юре, 2014. 564 с.

14. Васильєв А.С. Административное право Украины (общая часть): Учеб. пособ. Х., 2001. С. 135-146.

15. Ведерніков Ю. А. Теорія держави і права [Текст] : навч. посібник / Ю. А. Ведерніков, А. В. Папірна. К. : Знання, 2008. 333 с.

16. Википедия. Свободная библиотека URL: <http://ru.wikipedia.org/wiki/коррупция>.

17. Відшкодування моральної шкоди: Методичні рекомендації від 13.05.2004 № 35-13/797 URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/v_797323-04.

18. Гаращук В.М. Актуальні проблеми боротьби з корупцією в Україні: монографія / В.М. Гаращук, А.О. Мухатаєв. Х. : Право, 2010. 144 с.

19. Голіна В.В., Кримінологія: Загальна та Особлива частини / В.В. Голіна, Б.М. Головкін. // Навчальний посібник. Х.: Право, 2014. 513 с.

20. Голосніченко І.П. Адміністративне право України: основні поняття: Навч. посіб. / За заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. І.П. Голосніченко. К., 2005., с. 64.

21. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. (станом на 01.08.2016 р.) // Відомості Верховної

Ради України. 2003. № 18, № 19–20, № 21–22. Ст. 144.

22. Гулемюк Л.Й. Теоретико-соціальний аналіз корупції як загрози національній безпеці України / Л.Й. Гулемюк // Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. 2009. № 2. С. 1—10.
23. Декрет СНК РРФСР от 8 мая 1918 года “О взяточничестве” // [Електронний ресурс] // Декреты Советской власти. Том II. 17 марта – 10 июля 1918 г. М.: Гос. издат-во политической литературы, 1959. URL: <http://www.hist.msu.ru/ER/Text/DEKRET/18-05-08.htm>.
24. Департамент захисту економіки Національної поліції України : офіційний сайт Національної поліції України URL: <http://www.npu.gov.ua/uk/publish/article/1813727>.
25. Деріга В. В. Політична корупція: визначення та особливості / В. В. Деріга // Політологія, Наукові праці. Том 110. Випуск 97, 2009. С. 72-76.
26. Державна служба в Україні: Матеріали з Вікіпедії URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Державна_служба_в_Україні.
27. Добродумов П.О. Антикорупційна політика як функція держави/ П.О. Добродумов // Підприємництво, господарство і право. – 2007. - №9. – С.54-58.
28. Еволюція (значення): Матеріали Вікіпедії URL: [https://uk.wikipedia.org/wiki/Еволюція_\(значення\)](https://uk.wikipedia.org/wiki/Еволюція_(значення)).
29. Економічна безпека: навч. посіб. / О. Є. Користін, О. І. Барановський, Л. В. Герасименко та ін.; за ред. О. М. Джужі. К.: Алерта; КНТ; Центр учбової літератури, 2010. 368 с.
30. Заблоцький Ю.П. Історична ретроспектива протидії корупції, хабарництву і неправомірній вигоді в Україні // Митна справа : науково-аналітичний журнал / Нац. ун-т “Одеська юрид. акад.” ; ТОВ “Митна газета”. Львів, 2015. № 1 (97). С. 53-61.
31. Запобігання і протидія проявам корупції як елемент модернізації системи державної служби / Івано-Франківський центр науки, інновацій та інформатизації. Івано-Франківськ: 2012. – 237 с.
32. Засади державної антикорупційної політики: Антикорупційний портал URL: <http://www.acrc.org.ua/ua/policy/info/>.
33. Зелинский А. Ф. Криминология: Учеб. пособие. Харьков, 2000.
34. Качкина Т. Б. Коррупция и основные элементы стратегии противодействия ей : [учеб. пособие] / Т. Б. Качкина, А. В. Качкин. Ульяновск : ОАО «Областная типография «Печатный двор», 2010. 80 с.
35. Клімова С. М. Організаційно-правове забезпечення сучасної антикорупційної політики: навч. посіб. / С.М. Клімова, Т.В. Ковальова. Х., 2015. – 252 с. URL: <http://www.kbuara.kharkov.ua/e-book/book/2015-orzsap/doc/01.pdf>.
36. Клімова С.М. Організація запобігання та протидії корупції в Україні: навчальний посібник / С.М. Клімова, Т.В. Ковальова. Х., 2012. 283 с.
37. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 (станом на 05.10.2016 р.) // Відомості Верховної Ради України. 1984. додаток до № 51. Ст. 1122.
38. Колпаков В.К. Взаимодействие участковых инспекторов милиции с формированиями общественности: Учеб. пособ. К., 1990.
39. Колпаков В.К., Кузьменко О.В. Адміністративне право України. К.: Юрінком Інтер, 2003. С. 196-209.
40. Коментар до Кримінального кодексу України URL: <http://yurist-online.com/ukr/uslugi/yuristam/kodeks/024/>.
41. Конституція України від 28.06.1996 р. (станом на 30.09.2016 р.) // Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141.
42. Корупція: теоретико-методологічні засади дослідження / керівник авт. кол. доц. І.О. Ревак. Львів: ЛьвДУВС, 2011. 220 с.
43. Косінов С. А. Омбудсмен як інститут контролю за владою / С. А. Косінов. // Теорія і практика правознавства. 2015. №1. С. 1-12.
44. Красніков Д. А. Наслідки корупції для фінансової системи держави. Державне регулювання процесів економічного і соціального розвитку: Теорія та практика державного управління. Вип. 2 (41) С. 1-6.
45. Краснов М. А. Россия–2015: судьба коррупции и судьба России : доклад Фонда ИНДЕМ [Електронний ресурс] / М. А. Краснов, Г. А. Сатаров, М. А. Федотов. URL: <http://www.anti-corr.ru/indem/2015/Corr2015.htm>.
46. Кримінальне право України. Особлива частина : [підручник] / [Ю. В. Александров, О. О. Дудоров, В. А. Клименко та ін.] ; за ред. М. І. Мельника, В. А. Клименка. 3-тє вид., переробл. та допов. К. : Атіка, 2009. С. 221.
47. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 (станом на 08.10.2016 р.) // Відомості Верховної Ради України. 2001. № 25–26. Ст.131.

48. Кузнецова Н. В. Коррупция в системе уголовных преступлений. «Круглый стол» // Вестник Московского университета. 1993. №1. С. 32.
49. Кунченко-Харченко, В. І. Правознавство [Текст]: навч. посібник / В. І. Кунченко-Харченко, В. Г. Печерський, Ю. Ю. Трубін. Київ : Кондор, 2011. 476 с.
50. Ларичев В. Д. Преступления в кредитно-денежной системе и противодействие им. / УПП. / В. Д. Ларичев. М. : ИНФРА. 1996. С. 75-168.
51. Макаренко О.В., Рудник Б.Л. и др. Государство и негосударственные некоммерческие организации: формы поддержки и сотрудничества. М., 1997., с. 123.
52. Максименко О.М. Організаційно-правове забезпечення форм співпраці громадських організацій та органів місцевого самоврядування // Правова держава: Щорічник наукових праць ІДП НАН України. Вип. 13. – К., 2002., с. 487.
53. Мельник М. І. Корупція – корозія влади (соціальна сутність, тенденції та наслідки, заходи протидії): Монографія. К.: Юридична думка, 2004. 400 с.
54. Михненко А.М. Запобігання та протидія корупції: навчальний посібник / за ред. проф. А.М. Михненко. К., 2010. 360 с.
55. Міжнародний досвід щодо запобігання та протидії корупції URL: http://www.sonatta.pl.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=88:korr&catid=39:justmist&Itemid=63.
56. Міжрегіональні територіальні органи : офіційний сайт Національної поліції України URL: <http://www.npu.gov.ua/uk/publish/article/1855846>.
57. Многоликая коррупция: Выявление уязвимых мест на уровне секторов экономики и государственного управления / под ред. Э. Кампоса и С. Прадхана ; пер. с англ. М. : Альпина Паблишерз, 2010. 551 с.
58. Молдован Е. С. Напрями запобігання та протидії корупції на державній службі: морально-ідеологічний аспект [Електронний ресурс] / Е. С. Молдован // Державне управління: теорія та практика. 2010. № 2. URL: http://www.nbu.gov.ua/ejournals/dutp/2010_2/txts/10mesmia.pdf.
59. Молдован Е.С. Напрями запобігання та протидії корупції на державній службі: морально-ідеологічний аспект [URL: <http://www.academy.gov.ua/ej/ej12/txts/10mesmia.pdf>].
60. Музичук О.М. Організаційно-правові основи участі громадян в охороні громадського порядку і боротьбі з правопорушеннями: Дис... канд. юрид. наук. Х., 2003.
61. Мукоїда Р. В. Особливості міжнародного досвіду протидії корупції / Р. В. Мукоїда. // Південноукраїнський правничий часопис. 2010. №2. С. 54–56.
62. Навроцький В. О. Господарські злочини. Лекції для слухачів юридичного факультету / Навроцький В. О. Львів : Юрид. фак-т Львівського державного ун-ту ім. Івана Франка, 1997. С. 8.
63. Невмержицький Є.В. Корупція як соціально-політичний феномен: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня докт політ. наук: спец. 23.00.02 «Політичні інститути та процеси» / Невмержицький Євген Васильович Київ, 2009. 35 с.
64. Озерський І.В. Взаємодія органів слідства та дізнання у боротьбі з організованою злочинністю (психолого-правовий аспект) // Економічні злочини: попередження і боротьба з ними: Президентові України, Уряду України, органам центральної та місцевої виконавчої влади. Аналітичні розробки, пропозиції наукових і практичних працівників. Міжвідомчий наук. зб. / За ред.. А.І. Комарової, М.О. Потебенька, В.П. Пустовойтенка та ін. К., 2001. Том 25., с. 539.
65. Питання запобігання та виявлення корупції : Постанова Кабінету Міністрів України 4 вересня 2013 р. № 706 URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/706-2013-п>.
66. Питання запобігання та протидії корупції в органах виконавчої влади: Типове положення про підрозділ органу виконавчої влади з питань запобігання та виявлення корупції : Постанова Кабінету Міністрів України від 08 грудня 2009 р. № 1422 // Офіційний вісник України. 2010. № 1. Ст. 14.
67. Питання посилення боротьби з корупцією та іншими злочинами в сфері економіки : Указ Президента України від 27 серпня 1994 р. № 484 // URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=484%2F94>.
68. Погорецький М. А. Удосконалення механізму декларування доходів та видатків осіб, уповноважених на виконання функцій держави, та членів їх сімей як один із чинників зниження рівня корупції в Україні / М. А. Погорецький, О. Ю. Бусол // Вісник Національної академії прокуратури України. 2009. № 2. С. 85–92.
69. Податковий менеджмент. Курс лекцій для слухачів з навчальної дисципліни "Податковий

- менеджмент". /Укладачі: Ярема Б. П., Маринець В.П., Савчук Н.В., Ярема Я.Р., Шевчук О.М., Буряк О. П., Филипів Р.С. / Підручник. Львів: «Магнолія 2006», 2013. 352 с.
70. Позняк Н. Міжнародне співробітництво у протидії корупції / Н. Позняк // Фінансовий контроль: всеукраїнський науково-практичний журнал. 2013. № 2. С. 8-11.
71. Полищук А.Д. Взаимодействие милиции с добровольными народными дружинами в сфе-ре охраны общественного порядка. Административно-правовой аспект: Учеб. пособие. К., 1981, с. 61.
72. Політична корупція в Україні: суб'єкти, прояви, проблеми протидії URL: http://razumkov.org.ua/ukr/files/category_journal/NSD111_ukr_1.pdf.
73. Правоохоронна діяльність і правоохоронні органи: журнал ВРУ URL:: <http://www.viche.info/journal/1643/>.
74. Природа і причини корупції в Україні: Перспективи розвитку та протидії корупції В.Бутенко URL: <http://www.ji-magazine.lviv.ua/ji-junior/N32-1/butenko.htm>.
75. Про відповідальність юридичних осіб за вчинення корупційних правопорушень: Закон України від 11 червня 2009 р. № 1507-VI (втратив чинність) // Відомості Верховної Ради України. 2009. № 45. Ст. 692.
76. Про внесення змін до деяких законів України щодо запобігання та протидії корупції: Закон України від 23 грудня 2009 р. № 1787-VI (втратив чинність) // Відомості Верховної Ради України. 2010. № 9. Ст. 87.
77. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення діяльності Національного антикорупційного бюро України та Національного агентства з питань запобігання корупції : Закон України від 12 лютого 2015 р. № 198-VIII // Відомості Верховної Ради України. 2015. № 17. Ст. 118. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/198-19/paran164#n164>.
78. Про внесення змін і доповнень до Кримінального та Кримінально-процесуального кодексів Української РСР: Указ Президії Верховної Ради УРСР від 10.09.1962 № 461а-06 // Відомості Верховної Ради України. 1962. № 37. Ст. 461. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/461a-06>.
79. Про державні цільові програми: Закон України, відомості Верховної Ради України від 18.03.2004 № 1621-IV URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1621-15>.
80. Про додаткові заходи щодо забезпечення відкритості у діяльності органів державної влади : Указ Президента України від 01 серпня 2002 р. № 683 // Офіційний вісник України. 2002. № 31. Ст. 192.
81. Про доступ до публічної інформації : Закон України від 13.01.2011 № 2939-VI // Відомості Верховної Ради України. 2011. № 32. Ст. 314. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2939-17>.
82. Про закупівлю товарів, робіт і послуг за державні кошти : Закон України від 22.02.2000 р. № 1490-III (втратив чинність) URL: <http://rada.gov.ua>.
83. Про запобігання і протидії корупції: Закон України від 11.06.2009 № 1506-VI (втратив чинність) URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3206-17>.
84. Про запобігання корупції: Закон України від від 14.10.2014 № 1700-VII (із змінами, внесеним згідно із Законом № 198-VIII від 12.02.2015 // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>.
85. Про засади державної антикорупційної політики в Україні (Антикорупційна стратегія) на 2014-2017 роки : Закон України від 14 жовтня 2014 р. № 1699-VII // Відомості Верховної Ради України. 2014. № 46. Ст. 2047. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1699-18>.
86. Про затвердження Державної програми щодо запобігання і протидії корупції на 2011-2015 роки : Постанова Кабінету Міністрів України від 28.11.2011 № 1240 (втратила чинність) // Відомості Верховної Ради України. 2011.
87. Про затвердження плану заходів щодо створення та забезпечення функціонування системи державного фінансового контролю за декларуванням та витрачанням доходів особами, які претендують на зайняття посад державних службовців, та особами, уповноваженими на виконання функцій держави, посилення боротьби з приховуванням доходів від оподаткування та корупцією : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 02 червня 2003 р. № 323-р URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=323-2003-%F0>.
88. Про затвердження Положення про Національну поліцію : Постанова Кабінету Міністрів України від 28 жовтня 2015 р. № 877 URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/877-2015-п>.
89. Про затвердження Положення про Урядового уповноваженого з питань антикорупційної політики : Постанова Кабінету Міністрів України 4 грудня 2013 р. № 949 (втратила чинність) URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/949-2013-п>.
90. Про затвердження Порядку проведення службового розслідування стосовно осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування: Постанова Кабінету Міністрів України від 13

- червня 2000 р. N 950 (із змінами, N 301 (301-2015-п) від 14.05.2015) URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>.
91. Про затвердження Порядку проведення спеціальної перевірки стосовно осіб, які претендують на зайняття посад, які передбачають зайняття відповідального або особливо відповідального становища, та посад з підвищеним корупційним ризиком, і внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України: Постанова Кабінету Міністрів України від 25.03.2015 № 171 URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/171-2015-п>.
92. Про заходи щодо активізації боротьби з корупцією і організованою злочинністю : Розпорядження Президента України від 10 лютого 1995 р. № 35/95-рп URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main>.
93. Про заходи щодо посилення протидії корупції: Постанова Кабінету Міністрів України від 8 грудня 2009 р. № 1338 (втратила чинність) URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1338-2009-п>.
94. Про Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів: Закон України від 10.11.2015 № 772-VIII // Відомості Верховної Ради України. 2016. № 1. Ст. 2. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/772-19>.
95. Про Національне антикорупційне бюро України : Закон України від 14 жовтня 2014 року № 1698-VII (із змінами, внесеними згідно із Законом N 198-VIII від 12.02.2015) // Відомості Верховної Ради України. – 2014. – № 47. – Ст. 2051. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1698-18>.
96. Про Національну антикорупційну стратегію на 2011-2015 роки: Указ Президента України від 21.10.2011 № 1001/2011 // Відомості Верховної Ради України. 2011.
97. Про Національну раду з питань антикорупційної політики : Указ Президента України від 14 жовтня 2014 р. № 808/2014 URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/808/2014/paran11#n11>.
98. Про невідкладні додаткові заходи щодо посилення боротьби з організованою злочинністю і корупцією : Указ Президента України від 06 лютого 2003 р. № 84 URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main>.
99. Про основи національної безпеки України: Закон України від 19 червня 2003 р. № 964-IV // Відомості Верховної Ради України. 2003. № 39. Ст. 351.
100. Про очищення влади : Закон України від 16.09.2014 № 1682-VII // Відомості Верховної Ради України. – 2014. – № 44. – Ст. 2041. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1682-18>.
101. Про підготовку пропозицій щодо забезпечення гласності та відкритості діяльності органів державної влади : Указ Президента України від 17 травня 2001 р. № 325 // Урядовий кур'єр. 2001. № 88.
102. Про прокуратуру : Закон України 14 жовтня 2014 р. № 1697-VII // Відомості Верховної Ради України. 2015. № 2-3. Ст. 12. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1697-18/page>.
103. Про систему заходів щодо усунення причин та умов, які сприяють злочинним проявам і корупції: Указ Президента України від 09 лютого 2004 р. № 175 (із змінами, внесеними згідно з Указом Президента України № 266 від 03 березня 2004 р.) URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main>.
104. Про судову практику у справах про хабарництво: Постанова пленуму Верховного Суду України від 26.04.2002 № 5 URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v0005700-02>.
105. Противодействие коррупции организациями гражданского общества: из опыта реализации программы «Партнерство в противодействии коррупции» // Проект «Сприяння активній участі громадян у протидії корупції в Україні «Гідна Україна». URL: www.pace.org.ua/images/cd/5-2_gus_ngo_workbook-1.pdf.
106. Про утворення Національного агентства з питань запобігання корупції : Постанова Кабінету Міністрів України від 18 березня 2015 р. № 118 URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/118-2015-п>.
107. Про утворення Національного агентства України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів: Постанова Кабінету Міністрів України від 24 лютого 2016 р. № 104 URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/104-2016-п>.
108. Про утворення Національного антикорупційного бюро України : Указ Президента України від 16 квітня 2015 року № 217/2015 URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/217/2015>.
109. Про утворення територіального органу Національної поліції : Постанова Кабінету Міністрів України від 13 жовтня 2015 р. № 830 URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/830-2015-%D0%BF>.
110. Прохоренко О. Я. Протидія корупційним проявам у системі державної служби України (організаційно-правовий аспект) : дис. ... канд. наук з держ. упр. : 25.00.03 / Олексій Якимович Прохоренко. К., 2004. 206 с.
111. Пухкал О., Тіньков А. Роль громадянського суспільства у протидії політичній корупції в Україні / Пухкал О., Тіньков А. // Державне управління та місцеве самоврядування, 2013, вип. 2 (17). С. 80-86.
112. Рибак, А.І. Державна політика боротьби з корупцією у Польщі: нормативно-інституційний аспект [Текст] / А.І. Рибак // Гілея: науковий вісник. Збірник наукових праць / Головний редактор В.М. Вашкевич.

- К.: ВІР УАН, 2011. Випуск 50. С. 717-725. - http://eprints.oa.edu.ua/1106/1/tybak_141111.pdf.
113. Роль В. Ф. Фінансове право [Текст] : навч. посібник / В. Ф. Роль, В. В. Сергієнко, С. М. Попова. К.: Центр учбової літератури, 2011. 392с.
114. Романюк Б.В. Ефективна політика держави у сфері протидії організованій злочинності та корупції – політика зміцнення національної безпеки України / Б.В. Романюк // Боротьба з організованою злочинністю і корупцією (теорія і практика). № 23. 2010. С. 3-16.
115. Русаков А.Ю. Связи с общественностью в органах государственной власти. Учеб. пособие. СПб., 2006., с. 84.
116. Світовий досвід запобігання та протидії корупції: до питання про інтеграцію законодавства України до права Європейського Союзу: Віче, журнал ВРУ URL: <http://www.viche.info/journal/4201/>.
117. Семенов В. Кому по силам победить коррупцию? / В. Семенов // Вечерний Харьков. 2009. 22 декабря. № 143. С. 4.
118. Серьогін С.М., Серьогін С.С. Механізми попередження та протидії корупції в органах публічної влади URL: http://www.nbu.gov.ua/old_jrn/Soc_Gum/pubupr/2010/2010-1/doc/4/01.pdf.
119. Скулиш Є. Форми та види корупції: проблеми класифікації / Є. Скулиш, Н. Міняйло // Вісник Національної академії прокуратури України. 2010. № 3. С. 93–100.
120. Словник політологічних термінів [URL: <http://www.ukrreferat.com/index.php?referat=37580>].
121. Соловійов В., Береза О. Сучасний стан та особливості корупційних проявів у правоохоронних органах України В. Соловійов, О. Береза / Вісник Національної академії державного управління URL: file:///C:/Users/Админ/Downloads/Vnadu_2012_3_14.pdf.
122. Спільні 1-й та 2-й раунди оцінювання. Звіт про виконання рекомендацій Україною: Затверджений GRECO на 42-му пленарному засіданні (Страсбург, 11–15 травня 2009 р.) URL: <http://old.minjust.gov.ua/file/356>.
123. Теоретико-правові засади протидії корупції (авторський колектив: Дейнека В. Ф., Кармаліта М. В., Розум О. М., Шавло І. А., Шкурєнко Н. Г.) / науково-аналітична доповідь. Ірпінь : НДІ фінансового права, 2014. 39 с.
124. Тихомиров М. Ю. Юридическая энциклопедия / М. Ю. Тихомиров. М. : Юринформцентр, 1995. – 365 с.
125. Уряд для громадян. Ініціативи щодо поліпшення якості послуг. Український пере-клад. Львів, 2000., с. 22.
126. Форми взаємодії держави та інститутів громадянського суспільства у протидії поширенню корупції в Україні : аналіт. зап. URL: www.niss.gov.ua/Monitor/juni08/06.htm.
127. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. (станом на 19.10.2016 р.) // Відомості Верховної Ради України. 2003. № 40–44. Ст. 356.
128. Шинелева Л.Т. Общественные неправительственные организации и власть. М., 2002., с. 56.
129. Шишкарёв С. Н. Правовой порядок в сфере противодействия коррупции: теоретико-правовое исследование : автореф. дис. на соискание учен. степени доктора юрид. наук : спец. 12.00.01 «Теория права и государства; история учений о праве и государстве» / С. Н. Шишкарёв. М., 2010. 53 с.
130. Щегорцова В. М. Шляхи запобігання і протидії корупції в органах публічного управління України / В. М. Щегорцова. // Державне будівництво. 2012. № 2. URL: http://nbuv.gov.ua/jpdf/DeBu_2012_2_40.pdf.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Офіційний сайт Верховної Ради України URL: www.rada.gov.ua (дата звернення 7.10.2018)
2. Офіційне інтернет-представництво Президента України URL: www.president.gov.ua (дата звернення 7.10.2018)
3. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України URL: www.kmu.gov.ua (дата звернення 7.10.2018)
4. Офіційний сайт Верховного Суду України URL: www.scourt.gov.ua (дата звернення 7.10.2018)
5. Офіційний сайт Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ URL: www.sc.gov.ua (дата звернення 7.10.2018)
6. Законодавство України URL: zakon4.rada.gov.ua/laws/main (дата звернення 7.10.2018)
7. Офіційний сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі України URL: www.me.gov.ua (дата звернення 7.10.2018)
8. Офіційний веб-сайт Міністерства фінансів України URL: www.minfin.gov.ua (дата звернення 7.10.2018)
9. Офіційний сайт Державної фіскальної служби України URL: minrd.gov.ua (дата звернення 7.10.2018)

10. Офіційний сайт Міністерства юстиції України www.minjust.gov.ua (дата звернення 7.10.2018)
11. Газета «Юридичний вісник України» URL: www.yuricom.com/ua/yuridichni_visnyk_ukrainy/ (дата звернення 7.10.2018)
12. Національна академія правових наук України URL: www.apnu.kharkiv.org (дата звернення 7.10.2018)
13. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського URL: www.nbuv.gov.ua (дата звернення 7.10.2018)
14. Національна Парламентська бібліотека URL: України www.nplu.org (дата звернення 7.10.2018)
15. Бібліотека Верховної Ради України URL: www.lib.rada.gov.ua (дата звернення 7.10.2018)
16. Єдиний державний реєстр судових рішень URL: reyestr.court.gov.ua (дата звернення 7.10.2018)

Іноземні видання

1. Інформаційно-аналітичний портал URL: <http://ura-inform.com/uk/politics/2011/07/08/korruptziya.6>. Transparency International. Curbing Corruption in Tsunami Relief Operations. Proceedings of the Jakarta Expert Meeting, 2009 April 7- 8. – Manila : ABD.
2. Как в Швеции борются с коррупцией URL: <http://pryamayaroch.ru/text/2015-10-8-provesti-chertu-rabota-shvedskih-antikorrupcionnyih-organizatsij>.
3. Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти корупції від 31.10.2003 р. (ратифікація від 18.10.2006 р.) // Відомості Верховної Ради України. – 2007. – № 49 // URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_c16.
4. Кримінальна конвенція про боротьбу з корупцією: Відомості Верховної Ради України від 18.10.2006, № 50 URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/994_101.
5. Международное сотрудничество в борьбе с преступностью // URL: http://stud.com.ua/44896/pravo/mizhnarodne_spivrobotnitstvo_v_borotbi_zi_zlochinnistyu.
6. Україна стала сороковим членом Групи держав Ради Європи проти корупції (ГРЕКО) Офіційний сайт Міністерства юстиції України URL: <https://minjust.gov.ua/ua/news/6948>.
7. Цивільна конвенція про боротьбу з корупцією: Відомості Верховної Ради України від 16.03.2005 № 16 URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/994_102